

РЕЗЮМЕ

на отчета за изпълнението на програмния бюджет на Министерството на вътрешните работи през първото шестмесечие на 2026 г.

Министерството на вътрешните работи (МВР) реализира своите политики в условията на динамично протичащи външни и вътрешни процеси и фактори, влияещи върху средата за сигурност. През първото шестмесечие на 2026 г. кризисните събития в различни региони на света продължиха да оказват съществено влияние върху промените в средата за сигурност, формирайки основната част от рисковете и заплахите за сигурността и интересите на страната.

На вътрешнополитическо ниво приоритетно трябва да бъдат отбелязани две събития – приемането на еврото за официално разплащателно средство, считано от 01 януари 2026 г. и извънредните парламентарни избори за Народно събрание, състояли се на 19 април 2026 г. Вследствие на вота от изборите за пръв път от 25 години една политическа формация има пълно мнозинство, което е предпоставка за постигане на стабилност.

Определящи за външната среда за сигурност са задълбочаващите се процеси на глобално геополитическо противопоставяне, разрастване на зоните на нестабилност и възникване на нови кризи и конфликти на световно ниво. През първото шестмесечие на годината международната среда за сигурност запазва характерната динамика от предходните няколко години. Геополитическата несигурност в Близкия изток се задълбочава критично, прераствайки в мащабна регионална война с въвличането на Израел и САЩ в директни военни действия срещу Ислямска република Иран. Нестабилната обстановка в Сирия и Ирак е източник на рискове, свързани с потенциални миграционни потоци, разпространение на радикални идеологии и терористични актове. Продължаващият военен конфликт в Украйна радикално променя архитектурата на сигурност в Черноморския регион, изправяйки България пред постоянен риск.

Геополитическите конфликти и бързата дигитализация правят киберпространството все по-нестабилно. В тази връзка в световен план се очаква екстреманен ръст на автоматизирани атаки, пробиви в данни и масово използване на изкуствен интелект (ИИ). Отговорът на тези нови заплахи предполага надграждане на капацитета на службите за сигурност в глобален мащаб, чрез успешно съчетаване на човешката експертиза и ИИ, с цел разработване на разнообразни и гъвкави механизми за противодействие.

Във вътрешен план обхватът на рисковете е във всички аспекти на обществения живот – социални, екологични, икономически, демографски. Определящи за вътрешната среда за сигурност и динамиката на престъпността са социалните и икономическите проблеми, свързани с икономическото развитие, устойчиво ниските доходи в отделни части на страната, миграцията на населението към столицата и другите големи градове. Социалните проблеми създават напрежение в обществото, което в някои случаи води до проява на различни форми на агресия. Засилват се честотата и интензитетът на природните явления, вследствие на които възникват бедствия и извънредни ситуации.

Новите измерения на рисковете и заплахите изправят правоприлагащите органи пред сложни стратегически и оперативни предизвикателства. В отговор на тези предизвикателства МВР предприе системни мерки за институционално изграждане и подобряване на управлението, което да осигури по-добра организация, планиране и управление на наличните ресурси и материалните активи, с цел ефективно и резултатно справяне с престъпността. Дейностите на министерството се осъществяват успоредно с провеждането на законодателни и административни промени, свързани със структурата и дейността на ведомството.

Водещ приоритет на МВР е *превенцията и противодействието на престъпността*. Конвенционалната престъпност има структуроопределящо значение за криминогенната обстановка в страната и пряко влияе върху сигурността на гражданите. Във връзка със Стратегията за превенция на престъпността (2021-2030 г.) е приет План за нейното изпълнение през 2026 г. и е изготвен Доклад за изпълнение на планираните дейности през 2025 г. Изпълнява се План за противодействие на конвенционалната престъпност, за периода декември 2025 г. – декември 2026 г.

За подобряване качеството на полицейската дейност, извеждане на съществуващи проблеми, присъствие в малки и отдалечени населени места и с цел предотвратяване и пресичане на противоправни деяния са сформирани мобилни групи от полицейски служители на структурните звена в областните дирекции на МВР и служители от подразделенията на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН). Мобилните групи организират ежемесечно посещения и срещи с населението по места. В резултат от проведените срещи се придобива актуална информация и сигнали за нарушения на обществения ред и по Закона за движение по пътищата за извършени престъпления, които налагат действия от компетентните институции.

Продължава изпълнението на междуетапно план между НАП и МВР за провеждане на съвместни контролни действия за противодействие на установени случаи на организирани групи за данъчни измами, извършващи търговска дейност в интернет и избягващи декларирането и внасянето на данъци и задължителни осигурителни вноски от тази дейност.

През учебната 2025/2026 г. Националната превантивна програма „Предпазване на младите хора от престъпления“ се реализира за поредна година на територията на страната. Програмата цели повишаване на знанията на младежите по конкретни теми, свързани с гарантиране на техния живот, здраве и сигурност, като целевата група на проекта са ученици от 12^{-ти} клас. Темите, които се представят пред учениците, са свързани с превенция на трафик на хора, употреба на наркотични вещества, престъпления против собствеността, престъпления и виктимизация с използване на информационни и комуникационни технологии. В представянето на темите участват и представители на Общинските съвети по наркотични вещества и Местните комисии за борба с трафика на хора.

МВР стартира Национална превантивна кампания *срещу употребата и разпространението на наркотични вещества сред подрастващите*. Партньори на инициативата са Министерството на образованието и науката, както и редица държавни

и общински институции. Посланието на кампанията е: „Най-опасното разстояние не е извън дома, то е между вас!“. Разработени са информационни материали и видеоклип, които ще бъдат разпространявани чрез Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование, както и на обществени места.

През април 2026 г. приключи изпълнението на пилотния етап на Националната програма за работа с деца: „*Насилието е безсилие*“, проведена през учебната 2025/2026 г. с ученици от девети клас, в пет модула, в пет столични училища. Към настоящия момент, експерти от УНИЦЕФ България извършват мониторинг и оценка на нейното прилагане в участващите училища, с цел анализ на постигнатите резултати, оценка на ефективността на разработената методология и установяване степента на постигане на поставените цели.

Активно е сътрудничеството с представителите в България на УНИЦЕФ и Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН), както и със Сдружение „Институт по социални дейности и практики“ (ИСДП), Националната мрежа за децата и др., по въпроси, касаещи закрилата на децата.

Нов момент е изпълнението на проект за пилотно въвеждане на швейцарския модел на работа „*Полиция в близост до обществото*“ (safetogether). Планира се активизиране на сътрудничество с местните общности за подобряване на обществената безопасност и сигурност, в партньорство с федералния офис на полицията на Швейцария. Проектът се реализира пилотно в областите Перник, Пазарджик и Монтана, които са избрани поради специфичните си географски и социални характеристики. След успешното му пилотно прилагане, моделът ще може да бъде въведен и в други региони на страната.

Превенцията на *домашното насилие* е изведена като приоритетна дейност, като се цели подобряване капацитета на служителите за реакция при подобни сигнали и засилване на координацията с неправителствени организации. С цел превенция и защита от домашното насилие и за повишаване на професионалния капацитет на служителите в МВР, са проведени семинари с регионалните и/или заместник-регионалните координатори от СДВР/ОДМВР по линия на домашното насилие и областните координатори от Агенцията за социално подпомагане и Министерството на образованието и науката, като участие е взето от 104 държавни служители. Утвърдени са Методически указания за действията на служителите в Министерството на вътрешните работи по линия на *домашното насилие*. Проведена е междуинституционална заключителна работна среща на Фондация „Център Отворена врата“ и Българският център за джендър изследвания по проект: „Силата на жените, оцелели след домашно насилие“, с финансовата подкрепа на Българския фонд за жените, съфинансиран от Европейския съюз. Взето е участие в национална конференция „Ключ към закрилата“, организирана от Фондация „Асоциация Анимус“.

Безопасността на движението по пътищата е основен елемент от защитата на живота и здравето на гражданите, вътрешната сигурност и обществения ред. Въпреки отчетеното подобрение през 2025 г., пътнотранспортният травматизъм продължава да бъде значим обществен проблем. МВР се стреми да изгражда устойчив, технологично обезпечен, основан на анализ на риска и обществено отговорен модел на пътен контрол,

при който защитата на човешкия живот е водещ критерий за планиране, разпределение на ресурсите и оценка на резултатите. Сред основните направления на дейност е целенасоченото противодействие на системните нарушители. Необходимо е да се създаде функционален механизъм за ранно идентифициране на водачи с повтарящи се рискови нарушения.

В областта по *противодействието на организираната престъпност* усилията са насочени към изпълнение на приоритетите на МВР и на секторните политики на национално и европейско равнище за противодействие на местни и транснационални организирани групи. С цел осигуряване на цялостен, координиран и устойчив подход към превенцията, противодействието и реакцията при противодействие на радикализацията и тероризма е разработена „*Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма в Република България 2026 – 2030 г.*“ (СПРТ), приета с Решение № 316 на Министерския съвет от 23 април 2026 г. Документът цели консолидиране на постигнатия напредък и разширяване капацитета на държавата и обществото за ефективна превенция на радикализацията и противодействие на терористични заплахи. В процес на разработване е и план за нейното изпълнение с конкретни мреки, отговорни институции и срокове.

Киберпрестъпността е една от най-актуалните заплахи за сигурността в глобален мащаб, която не признава граници и е реален риск за държавната власт, бизнеса и гражданите. Основните рискове остават фишинг кампании на български език, генерирани от ИИ; компрометирани акаунти в социални мрежи; атаки срещу онлайн банкиране и измами с deepfake гласове, имитиращи близки хора. *Дезинформацията и фалшивите новини* са сред новите предизвикателства за сигурността с изразен хибриден характер, които носят финансови или политически облаги на техните създатели.

В международен и национален план *наркотиците* са сред съвременните социални проблеми, създаващи рискове за здравето и носещи висока степен на обществена опасност. Трафикът на наркотични вещества е сред най-сериозните трансгранични престъпления, а пазарът на НВ продължава да бъде най-големият и най-активен от всички криминални пазари.

За противодействие на престъпленията с наркотични вещества, активно се провеждат мероприятия срещу разпространението и употребата на електронни устройства за пушене, съдържащи в течността за тях забранени вещества, както и за обезпечаване сигурността на малолетни и непълнолетни лица, училищни райони и питейни заведения.

Продължава изпълнението на *Плана за превенция и противодействие на престъпленията, свързани с производство, разпространение и злоупотреба с наркотични вещества*, изготвен в изпълнение на Решение на Народното събрание за предприемане на мерки и действия по предотвратяване и противодействие на рекламата, предлагането и продажбата на диазотен оксид (райски газ) и на продукти, съдържащи наркотични вещества, прекурсори или техни аналози в Република България.

Министерството на вътрешните работи затвърди ролята на България като надежден партньор в опазването на външните граници на ЕС. В тази връзка дейността през първото шестмесечие на 2026 г. е насочена към технологично модернизиране на

граничния контрол и активно международно сътрудничество, което е от важно значение за модернизацията на граничния контрол на Република България.

Министерството изпълнява водеща роля в координацията на национално ниво по прилагането на Пакта на ЕС за миграция и убежище. През първите шест месеца на 2026 г. продължи изпълнението на дейностите от Актуализирания национален план за изпълнение на Пакта, като са предприети необходимите организационни, нормативни и технически мерки за подготовка на структурите на министерството за неговото прилагане, считано от 12 юни 2026 г.

Успешното внедряване на Системата Вход/Изход (СВИ) и подготовката за прилагане на Пакта за миграцията и убежището доказват възможностите за реагиране на динамичните европейски изисквания. С пълното въвеждане в експлоатация на СВИ е реализирана възможността в системата автоматизирано да се регистрират записи за влизане, излизане, както и откази за влизане за всички граждани на трети страни (ГТС), попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2017/2226. Процедурите се изпълняват при спазване на изискванията на приложимото европейско и национално законодателство. Успоредно с поддържането на пълната функционалност на СВИ, дейността е свързана и с интензивната подготовка за влизането в сила на новия Пакт на ЕС за миграцията и убежището. Съгласно новите европейски изисквания, страната е задължена да прилага стриктна и стандартизирана процедура за скрининг по отношение на всички лица, преминали незаконно държавната граница.

Въпреки нестабилната среда за сигурност и динамиката на миграционната обстановка, като резултат от всички усилия и предприети мерки за овладяване на миграционния натиск към страната, се отчитат значително по-ниски нива на натиска спрямо тези от същия период на 2025 г.

С цел повишаване на възпиращия ефект спрямо лица, опитващи се да преминат нелегално държавната граница или при задържането на такива, се осигуряват водачи на служебни кучета и патрулни служебни кучета, командировани от други РДПП, които да се включват в граничното наблюдение, наред с излъчваните гранично-полицейски наряди. Продължава и дейността на съвместния Международен контингент за охрана на българо-турската граница, включващ служители от Австрия, Румъния и Унгария и реализирането на Съвместна операция „Солидарност“. През м. юни е проведена координационна среща с представители на Австрия и Гърция във връзка с релокацията на контингента от ГПУ Свиленград в ГПУ Средец. Работата на Международния контингент подпомага усилията на българската гранична полиция и на служителите от Постоянния корпус на Фронтекс на българо-турската граница.

Осъществяването на контрол по Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) е сред основните дейности, които извършват органите за пожарна безопасност и защита на населението (ПБЗН). Значителна част от дейността е насочена към осъществяване на държавен противопожарен контрол за осигуряване на пожарната безопасност на обектите и строежите. През първото шестмесечие на 2026 г. успешно са проведени тестове и е поддържана работоспособността на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението (НСРПО) и BG-ALERT. Реализирани са множество инициативи, свързани с повишаване на информираността за доброволните

формирования с цел популяризиране и представяне пред обществото на доброволческата дейност.

В периода януари-юни 2026 г. са проведени 133 мероприятия под надслов „Ден на отворени врати“. Инициативата е насочена към обучение на граждани, които не са доброволци по смисъла на Закона за защита при бедствия, но имат желание да помагат при бедствия и пожари. Дейността е насочена и към повишаване информираността на гражданите за ролята на доброволните формирования като част от единната спасителна система.

Изпълнени са ангажиментите, свързани с изграждането и подновяването на комуникационните и информационни системи на МВР. Осигурено е непрекъснато наблюдение и управление на ИТ ресурсите на всички системи, редовно създаване на архивни копия, оптимизиране на работата и предотвратяване на прекъсвания във функционирането на АИС на МВР. Информационните системи, необходими за повишаване на ефективността при контрола и организацията на движението по пътищата и внедряване на технически системи за наблюдение и контрол, са работили в непрекъсваем режим.

В изпълнение на РМС № 171/19.03.2025 г. е създадена необходимата организация за въвеждане на електронен обмен на документи в структурите на МВР. Продължава изпълнението на договор за внедряването на нова Единна автоматизирана система за документооборота и се разработват правила за обмен на документи в МВР. Целта е реализиране на безхартиен административен процес чрез електронен вътрешен обмен на документи.

Министерството осъществява последователна политика на откритост и прозрачност. В изпълнение на Глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“ на Портала за отворени данни на МС периодично се публикуват данни за противодействие на престъпността и опазването на обществения ред и други данни в рамките на функционалната компетентност на МВР. Към 30.06.2026 г. са публикувани над 235 данни на МВР в отворен формат. Изготвен е и е публикуван на страницата на МВР и на Портала на Министерския съвет годишният бюлетин „Полицейска статистика“ за 2025 г.

МВР предоставя *административни услуги и режими* на физически и юридически лица по направления на дейност контрол на общоопасните средства, пътна полиция, частна охранителна дейност, пожарна безопасност и защита на населението, миграция и български документи за самоличност. В списъка с административните услуги и режими в Административния регистър, част от Интегрираната информационна система на държавната администрация, са вписани 59 режима (издаване на документи, разрешения, лицензи, сертификати и др.) и 54 услуги (издаване на удостоверение и лични документи, оценки, изпитвания по договори за проверки, протоколи, становища, свидетелства за регистрация и др.).

Порталът за електронни административни услуги на МВР (<https://e-uslugi.mvr.bg>) постоянно се надгражда, като се осигуряват нови услуги и се подобрява и улеснява процесът по заявяването и обработката на вече съществуващите. Предоставят се 79 електронни услуги, чрез които се дава възможност за извършване на проверка за

наличието на различни видове задължения, с възможност за заплащане: попълване и подаване на декларации за изгубени, откраднати, повредени и унищожени документи за самоличност; издаване на разрешения за съхранение на огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях от физически лица; издаване на разрешения за употреба на пиротехнически изделия от физически лица; издаване на лиценз за частна охранителна дейност; издаване на български документи за самоличност; издаване на лиценз за извършване на частна охранителна дейност и др.

По линия на правно-нормативната дейност е взето участие при изготвянето на проекти на актове на Народното събрание и на МС, актове на министъра на вътрешните работи, както и съвместни актове на министъра на вътрешните работи с други министри и ръководители на ведомства и организации (правилници, наредби, инструкции, заповеди). Съгласувани са 521 становища по материали, постъпили в МВР по реда на чл. 32-34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Реализирано е процесуално представителство по 738 дела, от които 253 са административни, 124 граждански, 335 изпълнителни и 48 производства пред Комисията за защита от дискриминация, Комисията за защита на личните данни и досъдебни производства. С окончателен съдебен акт са приключени 86 административни дела. Осъществено е процесуално представителство на МВР по граждански дела с правно основание чл. 45-49 от Закона за задълженията и договорите и чл. 1 и чл. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Разгледани са 326 *заявления за достъп до обществена информация*, от които 208 от граждани на Република България, 21 от чужденци, 37 от журналисти, 8 от търговски дружества и 52 от неправителствени организации.

През първото шестмесечие на 2026 г. са извършени промени в организационната структура на Министерството на вътрешните работи, насочени към преразпределение на наличния кадрови ресурс за повишаване на ефективността при изпълнение на функционалните задължения. Извършено е реструктуриране на отдели в ГДНП, с оглед повишаване на ефективността на дейностите по противодействие на икономическата престъпност. Във връзка с поемането на част от дейностите на закритата Комисия за противодействие на корупцията са реструктурирани отдели при Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“. Закрит е участък – Антоново към РУ – Омуртаг, като наличните щатни бройки са преразпределени между РУ – Търговище и РУ – Омуртаг при ОДМВР Търговище. При ОДМВР – Пловдив е закрит участък – Лъки към РУ – Асеновград, като освободените щатни бройки са преразпределени в рамките на районните управления на областната дирекция. Предвид приетите съществени изменения в Правилника за устройството и дейността на Медицинския институт на МВР са извършени множество промени в структурата, организацията и наименованията на клиниките, отделенията и лабораториите на института.

Цели за дейността на МВР през 2026 г.:

ЦЕЛ 1. Превенция и противодействие на конвенционалната престъпност, опазване на обществения ред, подобряване на контрола на движението по пътищата и ограничаване на пътнотранспортния травматизъм.

ЦЕЛ 2. Противодействие на организираната престъпност, с акцент върху киберпрестъпността, борбата с незаконния трафик и производство на наркотични вещества, и каналите за трафик на хора (каналджийство).

ЦЕЛ 3. Противодействие на престъпленията срещу данъчната, финансово-кредитната и осигурителната система, контрабандата и на незаконното разпространение и производство на акцизни стоки.

ЦЕЛ 4. Интегрирано противодействие на незаконната миграция и ефективен граничен контрол на външните граници на Република България и Европейския съюз.

ЦЕЛ 5. Развитие на възможностите за осигуряване на надеждна защита на населението и инфраструктурата при пожари, бедствия и други извънредни ситуации.

ЦЕЛ 6. Осигуряване на прозрачност в дейността на МВР, чрез публикуване в отворен формат на информационни масиви и ресурси, които поддържа министерството, достъпът до които е свободен.

ЦЕЛ 7. Развитие на административния капацитет на МВР.

ЦЕЛ 8. Гарантиране на сигурността, противодействие на престъпността, опазване на обществения ред, осигуряване на пожарната безопасност при произвеждането на изборите за президент и вицепрезидент на републиката през 2026 г.

За реализиране на изброените приоритетни цели и дейностите, свързани с тях, в МВР са обособени следните политики и програми:

1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА И ОПАЗВАНЕТО НА ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД

Бюджетна програма „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция”

За изпълнението на тази програма са ангажирани Главна дирекция „Национална полиция” (ГДНП), Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГДБОП), Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма (ГДЖСОБТ), Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) и Областните дирекции на МВР (ОДМВР), Дирекция „Международно оперативно сътрудничество“ (ДМОС), Научноизследователски институт по криминалистика (НИК).

2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ГРАНИЦИТЕ И КОНТРОЛ НА МИГРАЦИОННИТЕ ПРОЦЕСИ

Бюджетна програма „Граничен контрол, охрана на държавната граница, регулиране и контрол на миграционните процеси”

За изпълнението на тази програма са ангажирани Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) и Дирекция „Миграция“ (ДМ).

3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПОЖАРНАТА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТАТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Бюджетна програма „Пожарна безопасност и защита на населението при пожари, бедствия и извънредни ситуации”

За изпълнението на тази програма са ангажирани Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН), Столична дирекция пожарна безопасност и защита на населението (СДПБЗН) и Регионалните дирекции пожарна безопасност и защита на населението (РДПБЗН).

4. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА СИСТЕМАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Бюджетна програма „Информационно осигуряване и административно обслужване”

Бюджетна програма „Медицинско обслужване”

Бюджетна програма „Научни изследвания и разработки, обучение и квалификация”

За изпълнението на тези програми са ангажирани дирекциите и административните дирекции на МВР, Медицински институт на МВР (МИ на МВР), Институт по психология (ИП) на МВР, Академия на МВР (АМВР) и други структури на министерството по чл. 37 от ЗМВР.